

▲ Voormalig minister Gerda Verburg samen met oud-Westlander Arco Hofland (m) en 's-Gravenzander Ton Sels bij het beeld van Abraham Kuyper in Maassluis. FOTO THIERRY SCHUT

Maassluis is nu dé stad van Abraham Kuyper geworden

Terwijl de christendemocratie krimpt krijgt een van haar belangrijkste grondleggers, Abraham Kuyper, in zijn geboorteplaats Maassluis een Erfgoedcentrum.

„Logisch, hij gaf de gereformeerde middenklasse - de zogenoemde Kleine Luyden - voor het eerst een eigen politieke stem.”

Rien van den Anker
Maassluis/Westland

Bij jongeren misschien niet meer zo wereldberoemd, bij een grote groep Nederlanders, al dan niet nog protestants, is hij een ingeprent fenomeen: Abraham Kuyper. Net als zijn vader ook dominee, maar later wetenschapper/hoogleraar, uitgever/journalist, politicus en ook minister-president. Een actieve duizendpoot, vrijdenker, soms dwarsligger. Iemand die je in de verte, al zal menig protestant dat tegenspreken, kunt vergelijken met de, overigens katholieke, Pieter Omtzigt.

Die Abraham Kuyper (1837-1920) krijgt in januari zijn Erfgoedcentrum in een historisch pand in het centrum van Maassluis. Logisch, vindt oud-CDA-minister Gerda Verburg als voorzitter van de stichting die deze week in de Grote Kerk daar is opgericht. „Als visionair heeft hij sterk gewerkt aan de modernisering van de Nederlandse samenleving. Een indrukwekkende man ook, waarvan ik zou willen weten hoe hij in

deze tijd daaraan zou hebben bijgedragen.”

In de stichting zitten onder anderen ook oud-Westlander Arco Hofland, waarnemend burgemeester in Raalte, oud-Eerste Kamerlid Eric Janse de Jonge en George Harinck, rector magnificus van de TU Kampen. Kwartiermaker van het project is de 's-Gravenzander Ton Sels.

Noodzaak

Verburgs vanzelfsprekendheid over de noodzaak van een debat- en informatiecentrum wordt ondersteund als je de levensloop van Kuyper in vogelvlucht bekijkt. Opvallend vaak valt dan het woord 'oprichter' op. Dat was hij bij de Vrije Universiteit in Amsterdam, het dagblad De Standaard, de gereformeerde kerken en de anti-revolutionaire partij ARP, de eerste politieke partij in Nederland. Waarmee voor het eerst de gerefor-

Hij heeft sterk gewerkt aan de modernisering van de Nederlandse samenleving

– Gerda Verburg

meerde middenklasse - de zogenoemde Kleine Luyden, zoals middenstanders, boeren en ambtenaren - een eigen politieke stem kreeg naast de toen vooral liberale

elite.

Van 1901 tot 1905 was hij vier jaar minister-president, ook weer als eerste. Daarvoor rouleerde de voorzittersrol jaarlijks met andere ministers. Zeker voor die tijd was hij avontuurlijk, maakte (studie) reizen naar geloofsgenoten in Amerika en bezocht Israël en eveneens Egypte vanwege zijn interesse in de islam.

Uit latere boeken blijkt hij geen gemakkelijk mens, ging er qua mening vaak met een gestrekte been in. Of zoals tijdens een congres vanwege zijn 100-jarige sterfdag in 2020 subtiel klonk: 'Op vrijwel alle plaatsen waar hij werkte ontstond wel wat gedoe'. Dat gebeurde zowel met dominees als politici.

Lintjesaffaire

Bekend is de 'lintjesaffaire', waarbij hij werd beschuldigd een koninklijke onderscheiding te hebben geregeld voor iemand die de partij had gesponsord; later erkende hij onvoorzichtig maar niet te kwader trouw te hebben gehandeld.

Het nieuwe Erfgoedcentrum maakt Maassluis dé stad van Abraham Kuyper en wordt, zoals Verburg onderstreept, een plek waar gedebatteerd wordt en waar mensen inspiratie op kunnen doen. Gespiegeld aan zijn 'brede leven' komen er activiteiten rond thema's als democratie, maatschappij en samenleving, politiek en media en onderwijs. Maar ook over, volgens de stichting, nu weer actuele onderwerpen als sociale gerechtigheid en waarden en normen.